

Centar za stručno obrazovanje

**PROGRAM OBRAZOVANJA ZA OSPOSOBLJAVANJE ZA ZANIMANJE
ZAŠTITAR/KA LICA I IMOVINE**

1. Naziv programa obrazovanja: Program obrazovanja za osposobljavanje za zanimanje Zaštitar/ ka lica i imovine

2. Utemeljenost programa obrazovanja:

Program obrazovanja se bazira na standardu zanimanja Zaštitar/ ka lica i imovine usvojenog na XV sjednici Savjeta za stručno obrazovanje , dana 10.05.2010. godine.

Program je u saglasnosti sa Zakonom o zaštiti lica i imovine, Zakonikom o krivičnom postupku, Zakonom o javnim okupljanjima, Zakonom o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim manifestacijama, Zakonom o oružju i drugim zakonima i propisima koji uređuju nadležnost zaštite lica i imovine.

Program obrazovanja se radi na zahtjev Policijske akademije, na osnovu utvrđenih potreba za obuku ovog kadra.

3. Ciljevi programa obrazovanja :

3.1. Opšti cilj:

Osposobljavanje polaznika za obavljanje poslova Zaštitara /ke lica i imovine.

3.2. Posebni zadaci:

- Razvijanje radnih navika i motivacije za poslove zaštitara ;
- Osposobljavanje za samostalan rad;
- Osposobljavanje za rad u timu/grupi;
- Razvijanje pravilnog odnosa prema radnom mjestu
- Razvijanje pravilnog odnosa prema vlastitom i tuđem radu
- Razvijanje pravilnog odnosa prema sredstvima rada
- Razvijanje odgovornosti prema vlastitom i tuđem zdravlju
- Razvijanje svijesti o zaštiti radne i životne sredine
- Razvijanje sposobnosti racionalnog korišćenja sredstava rada, energije i vremena

4. Trajanje programa obrazovanja: 172 časa

5. Lični profil polaznika

(uslovi za uključenje u program obrazovanja)

Osnovni zahtjevi:

da je državljanin Crne Gore;

da ima prebivalište u Crnoj Gori;

da nije pravosnažno osuđen/a za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, odnosno da za takvo krivično djelo nije pokrenut postupak;

da u poslednje tri godine nije kažnjavan/a za prekršaj javnog reda za koji je propisana kazna zatvora, prekršaj propisan posebnim zakonom o oružju ili prekršaj utvrđen ovim zakonom;

da ne postoje druge okolnosti koje ukazuju na zloupotrebu, odnosno nezakonito vršenje poslova zaštite (češće i prekomjerno uživanje alkohola, psihoaktivnih supstanci, konfliktno ili incidentno ponašanje, rasipništvo, kockanje i dr.).

Osnovni obrazovni zahtjevi:

- završen III stepen srednjeg obrazovanja

Poželjni obrazovni zahtjev:

- poznavanje osnova engleskog jezika

Poželjno iskustvo: Iskustvo u radu na bezbedonosnim poslovima ili na poslovima u Vojsci ili policiji

Osnovne osobine koje polaznik mora da posjeduje :

- zdavstvena sposobnost

Poželjne osobine koje polaznik mora da posjeduje:

- odgovornost
- motivacija za za posao
- komunikativnost
- sposobnost za timski rad

6. Identifikacija prioritetnih oblasti programa obrazovanja**Polaznik mora da zna da:**

- planira, priprema i izvodi poslove iz djelokruga svog rada
- planira i organizuje poslove u skladu sa vrstom i obimom obaveza
- pripremi ličnu opremu i tehnička sredstva
- primjenjuje ovlašćenja
- sagleda stanje i prepozna bezbjednosni rizik, opasnost i preduzme mjere za njihovo otklanjanje, u skladu sa svojim nadležnostima
- donosi odluke i rješava probleme u domenu svojih nadležnosti
- štiti lica i imovinu i objekte koji su mu povjereni i preduzima određene aktivnosti u različitim situacijama
- vrši uvid i kontrolu izvođenja radova sa aspekta bezbjednosti u objektu, oko objekta, odnosno u njegovoj neposrednoj blizini
- preduzme mjere na ličnoj i kolektivnoj zaštiti i zaštiti na radu
- djeluje slučaju požara, elementarnih nepogoda i u vanrednim situacijama
- prepozna elemente krivičnog djela ili prekršaja i preduzme potrebne aktivnosti
- ukaže prvu pomoć licima kojima je potreba
- upotrebljava vatreno oružje i obezbjeđuje ga nakon upotrebe
- priprema potrebne izvještaje i popunjava radnu dokumentaciju
- čuva poslovnu tajnu
- saraduje sa policijom i drugim segmentima bezbjednosti
- komunicira sa kolegama, klijentima i pretpostavljenima
- poštuje ljudska prava i slobode i štiti dostojanstvo građana sa kojima komunicira

- održava sredstva i opremu koja se koriste u radu
- racionalno koristi materijal, vrijeme i tehničke resurse
- primjenjuje standarde kvaliteta u svom radu
- obavlja poslove u skladu sa propisima o zaštiti zdravlja i okoline

Polaznik treba da zna :

- osnovna pravila organizacije rada u zoni obezbjeđenja
- postupak lične pripreme i pripreme radnog okruženja
- zakonska ovlašćenja iz domena svog rada u dijelu zaštite lica i imovine
- postupke djelovanja u situacijama ugroženosti lica, objekata i prostora koji obezbjeđuje
- način organizovanja i djelovanja u slučaju požara, elementarnih nepogoda i u vanrednim situacijama iz domena svog posla
- elemente krivičnog djela ili prekršaja i postupak aktivnosti koje treba preduzeti u vezi sa tim
- osnovne ustavne garancije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i nediskriminatorskih postupanja
- osnovni pristup prema osjetljivim grupama kao što su djeca i maloljetna lica, žene, lica sa invaliditetom, etničke manjine, posebno pripadnici RAE populacije kao i lica koja pripadaju LGBT populaciji
- osnovne međunarodne instrumente zaštite ljudskih prava
- značaj profesionalne etike
- postupak pružanja prve pomoći licima
- postupak pripreme vatrenog oružja za upotrebu, način ciljanja i pucanja prema cilju i obezbjeđenja oružja nakon upotrebe
- strukturu i namjenu radne dokumentacije i način popunjavanja
- osnove zakona o tajnosti podataka
- standarde kvaliteta u svom zanimanju
- osnove poslovnog komuniciranja
- načine prevazilaženja konfliktnih situacija mirnog rješavanja
- pravila timskog rada
- materijalno-tehnička sredstva i opremu i način njihovo održavanja i čuvanja
- propise iz područja zaštite zdravlja i okoline

Poželjno je da polaznik zna :

- savremene sisteme obezbjeđenja objekata, imovine i lica
- elementarnu komunikaciju sa strankama na engleskom jeziku

7. Predmetne oblasti programa obrazovanja :

Pravni aspekti zaštite lica i imovine

Fizička zaštita

Tehnička zaštita, protivpožarna zaštita i zaštita na radu

Obuka u rukovanju naoružanjem
 Osnovi kriminalistike
 Osnovi komunikacije, ljudskih prava i etike
 Osnovi prve pomoći
 Samoodbrana

8. Dužina trajanja za realizaciju predmetne oblasti programa obrazovanja

Naziv predmetne oblasti	Ukupno	Teorijski dio	Praktični dio
Pravni aspekti zaštite lica i imovine	30	15	15
Fizička zaštita	35	10	25
Tehnička zaštita, protivpožarna zaštita i zaštita na radu	12	5	7
Obuka u rukovanju naoružanjem	20	6	14
Osnovi kriminalistike	10	4	6
Osnovi komunikacije, ljudskih prava i etike	16	8	8
Osnovi prve pomoći	6	3	3
Samoodbrana	43	2	41
U k u p n o	172	53	119

9. Djelovi (sadržaji) predmetne oblasti programa obrazovanja:

9.1. Predmetna oblast : Pravni aspekti zaštite lica i imovine

Redni broj	Teorijski i praktični dio predmetne oblasti	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
1.	Zakon o zaštiti lica i imovine -pojam i značaj zaštite -djelatnosti i poslovi zaštite -odobrenja i dozvole za vršenje poslova zaštite -ovlašćenja i dužnosti lica koja vrše poslove fizičke zaštite -obaveza organizovanja službe zaštite -načini organizovanja službe zaštite -kaznene odredbe u vršenju poslova fizičke zaštite -uniforma i identifikaciona oznaka	Teorija i demonstracija	
2.	Krivični zakonik - Krivično djelo -Osnovi koji isključuju postojanje krivičnog djela Nužna odbrana- pojam, elementi,	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad

	<p>prekoračenje; Krajnja nužda- pojam i elementi Krivična djela protiv imovine -Krađe -Razbojništvo -Razbojnička krađa Krivična djela protiv života i tijela -Ubistva - -Sprečavanje službenog lica u vršenju službene radnje Krivična djela protiv službene dužnosti: primanje mita, davanje mita, pronevjera i posluga;</p>		
3.	<p>Zakon o krivičnom postupku Lišenje slobode i zadržavanje lica zatečenog u izvršenju krivičnog djela Podnošenje krivične prijave, postupak</p>	Teorija i demonstracija	
4.	<p>Zakon o javnom redu i miru Pojam i opšti elementi prekršaja Prekršajni organi i prekršajne sankcije Javni red i mir Javno mjesto Prekršaji javnog reda i mira: -nepristojno ponašanje -uznemiravanje i ugrožavanje sigurnosti građana -podstrekavanje, izazivanje ili učestvovanje u tuči -fizički napad i zlostavljanje -prijetnja -ometanje i omalovažavanje službenog lica -pucanje na javnom mjestu Podnošenje prekršajne prijave</p>	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
5.	<p>Zakon o policiji Polijski poslovi, ovlašćenja i dužnosti Polijska ovlašćenja koja ne mogu primjenjivati lica koja obavljaju poslove zaštite Održavanje komunikacije lica koja vrše poslove obezbeđenja sa policijom</p>	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
6.	<p>Zakon o javnim okupljanjima Pojam javnih okupljanja Organizacija i način rada redarske službe Prava, obaveze i dužnosti lica koja obavljaju poslove redara na javnim okupljanjima</p>	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
7.	<p>Zakon o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim</p>	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad

	priredbama -Sportske priredbe, pojam, subjekti, -ovlašćenja i dužnosti redarske službe na sportskim priredbama -međusobna saradnja redarske službe sa drugim službama angažovanim na sportskim priredbama		
--	---	--	--

9.2.Predmetna oblast : Fizička zaštita

Redni broj	Teorijski i praktični dio predmetne oblasti	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
1.	Ovlašćenja i dužnosti u vršenju poslova fizičke zaštite	Teorija i demonstracija	
2.	Utvrđivanje identiteta -Legitimisanje - Načini otkrivanja falsifikata isprava ili dokumenata	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
3.	Davanje upozorenja	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
4.	Upotreba sredstava prinude: Fizičke snage, Palice, Sredstava za vezivanje, Posebno dresiranih pasa, Vatrenog oružja	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
5.	Postupak nakon upotrebe sredstava prinude (primjene ovlašćenja)	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
6.	Zadržavanje lica - postupak sa zadržanim licima		
7.	Planovi obezbeđenja	Teorija i demonstracija	
8.	Opšte i posebne dužnosti lica koja vrše poslove fizičkog obezbeđenja	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
9.	Postupci lica fizičkog obezbeđenja u različitim situacijama ugroženosti lica i imovine	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
10.	Pravila čuvanja lica koja se obezbeđuju	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
11.	Obezbeđenje stvari u transportu (novac, vrijednosni papiri, dragocjenosti...)	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad

9.3.Predmetna oblast : Tehnička zaštita, protivpožarna zaštita i zaštita na radu

Redni broj	Teorijski i praktični dio predmetne oblasti	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
1.	Sistemi tehničke zaštite	Teorija i demonstracija	

2.	Sistemi elektronske zaštite	Teorija i demonstracija	
3.	Sistemi za uspostavljanje i održavanje veze	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
4.	Rentgenski uređaji	Teorija i demonstracija	
5.	Detektori metala	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
6.	Sistemi video nadzora	Teorija i demonstracija	
7.	Sistem za dojavu napada	Teorija i demonstracija	
8.	Sistem za nadgledanje prostora koji se obezbeđuje	Teorija i demonstracija	
9.	Sistem za detekciju požara	Teorija i demonstracija	
10.	Ostali sistemi zaštite	Teorija i demonstracija	
11.	Elementi i karakteristike požara	Teorija i demonstracija	
12.	Sistemi za otkrivanje, detekciju i gašenje požara	Teorija i demonstracija	
13.	Postupak fizičkog obezbeđenja po uočavanju požara	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
	Protivpožarna oprema i sredstva		Demonstracija i praktičan rad
14.	Gašenje požara		Demonstracija i praktičan rad
15.	Radna i zaštitna oprema i obaveza korišćenja iste	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad

9.4.Predmetna oblast : Obuka u rukovanju naoružanjem

Redni broj	Teorijski i praktični dio predmetne oblasti	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
1.	Zakon o oružju	Teorija	
2.	Oružje čija je nabavka, držanje, nošenje, proizvodnja, prepravljanje, promet i prevoz zabranjen	Teorija i demonstracija	
3.	Pojam i vrste oružja	Teorija i demonstracija	
4.	Zabrana nošenja oružja na javnom mjestu	Teorija	
5.	Oružje u slobodnoj nabavci i bez obaveze prijavljivanja	Teorija	
6.	Nabavka, držanje i nošenje oružja i municije	Teorija	

7.	Odobrenje za nabavku oružja privrednim društvima i preduzetnicima radi obavljanja djelatnosti	Teorija	
6.	Način postupanja sa oružjem i municijom	Teorija	
9.	Čuvanje vatrenog oružja i municije	Teorija i demonstracija	
10.	Isprave za oružje	Teorija i demonstracija	
11.	Prekršaji u vezi sa oružjem	Teorija i demonstracija	
12.	Vrste i opis pojedinih vrsta oružja, opšte karakteristike		Demonstracija i praktičan rad
13.	Opis djelova, rasklapanje i sklapanje, održavanje		Demonstracija i praktičan rad
14.	Mjere bezbjednosti, osnovi bezbjednog i stručnog rukovanja vatrenim oružjem		Demonstracija i praktičan rad
15.	Vrste zastoja, uzroci i načini otklanjanja		Demonstracija i praktičan rad
16.	Osnovi balistike i teorije gađanja	Teorija i demonstracija	
17.	Proces opaljenja metka, oblik i elementi putanje projektila kroz vazduh, maksimalan domet, rikošet	Teorija i demonstracija	
18.	Elementi tehnike gađanja- stavovi, držanje oružja (hvat), nišanjenje, kontrola disanja, kontrola okidanja	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
19.	Najčešće greške pri gađanju	Teorija i demonstracija	
20.	Punjenje i pražnjenje oružja	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
21.	Uvežbavanje tehnike rukovanja oružjem	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
22.	Postupak pri upotrebi vatrenog oružja u slučajevima nužne odbrane i krajnje nužde		
23.	Izvršenje gađanja vatrenim oružjem	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad

9.5. Predmetna oblast : Osnovi kriminalistike

Redni broj	Teorijski i praktični dio predmetne oblasti	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
1.	Pregled vozila, lica i prtljaga i privremeno oduzimanje predmeta koji mogu ugroziti bezbjednost lica i	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad

	objekata		
2.	Opšta taktička pravila lišenja slobode		Demonstracija i praktičan rad
3.	Materijalni tragovi Opis lica	Teorija i demonstracija	
4.	Mjere i radnje za obezbeđenje mjesta izvršenja krivičnog djela		Demonstracija i praktičan rad
5.	Postupak sa sumnjivim predmetima		Demonstracija i praktičan rad
6.	Uočavanje bezbedonosno interesantnih pojava i događaja u okruženju		

9.6.Predmetna oblast : Osnovi komunikacije, ljudskih prava i etike

Redni broj	Teorijski i praktični dio predmetne oblasti	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
1.	Uvod u komunikaciju 1.1. Pojam i značaj komunikacije 1.2. Tok komunikacije- način prenošenja poruka 1.3.Verbalna i neverbalna komunikacija 1.4.Vještine komuniciranja 1.5. Efektivna komunikacija: prepreke i podsticaji efektivnoj komunikaciji	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
2.	Poslovna komunikacija 2.1. Poslovni bonton i komunikacija sa različitim kategorijama stranaka 2.2. Konstruktivne strategije u rješavanju konflikata i predupređenje eskalacije konflikata 2.3. Taktički proces posredovanja i dobrovoljnog povinovanja	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
3.	Pojam ljudskih prava i podjela dokumenata 3.1. Ljudska prava kao skup moralnih i pravnih načela 3.2. Prirodna, osnovna i druga prava pojedinca 3.3. Podjela dokumenata za zaštitu ljudskih prava	Teorija Demonstracija	
4.	Osnovne karakteristike i podjela ljudskih prava 4.1. Karakteristike ljudskih prava 4.2. Kategorije ljudskih prava 4.3. Dozvoljena ograničenja ljudskih prava	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad

5.	Ljudska prava u Ustavu Crne Gore i zaštita od diskriminacije 5.1. Osnovne odredbe o ljudskim pravima u Ustavu Crne Gore 5.2. Osjetljive grupe- žene i djeca, lica sa invaliditetom, starija lica, manjine, Romi, LGBT lica 5.3. Rad sa osjetljivim grupama Stanovništva 5.4. Zaštita od diskriminacije i prevencija diskriminacije	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
6.	Etika i vrijednosti 6.1. Korjени etike 6.2. Moralna kultura ličnosti 6.3. Profesionalna etika 6.4. Čuvanje ugleda poslodavaca	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad

9.7.Predmetna oblast : Osnovi prve pomoći

Redni broj	Teorijski i praktični dio predmetne oblasti	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
1.	Značaj zdravstvene sposobnosti za bezbedno rukovanje oružjem, psihička stanja, lijekovi i droge koje utiču na rukovanje vatrenim oružjem	Teorija	
2.	Vrste povreda i njihovo utvrđivanje	Teorija	
3.	Prva pomoć i sredstva za ukazivanje prve pomoći	Teorija i demonstracija	
4.	Rana i prva pomoć	Teorija i demonstracija	
5.	Krvarenje i prva pomoć	Teorija i demonstracija	
6.	Povrede glave i prva pomoć	Teorija i demonstracija	
7.	Prelomi kostiju i povrede zglobova i prva pomoć	Teorija i demonstracija	
8.	Znaci smrti i oživljavanje		Demonstracija i praktičan rad
9.	Transport povređenih, besvesno stanje, opekotine		Demonstracija i praktičan rad
10.	Mjerenje pulsa		Demonstracija i praktičan rad

11.	Utvrdivanje preloma		
12.	Ispitivanje funkcije disanja		
13.	Svlačenje i oblačenje povrijeđenog radi pružanja prve pomoći		Demonstracija i praktičan rad
14.	Upoznavanje sa sredstvima za ukazivanje prve pomoći, priručna, namjenska		
15.	Previjanje rana primjenom digitalne kompresije, podvezivanje		Demonstracija i praktičan rad
16.	Demonstracija priručnih sredstava za imobilizaciju		Demonstracija i praktičan rad
17.	Demonstracija načina vještačkog disanja i spoljne masaže srca		Demonstracija i praktičan rad
18.	Demonstracija položaja povrijeđenog pri transportu kad je u nesvijesti, kad povraća i kad krvari		Demonstracija i praktičan rad
19.	Demonstracija postavljanja prvog zavoja i sterilne kompresije		Demonstracija i praktičan rad

9.8. Predmetna oblast : Samoodbrana

Redni broj	Teorijski i praktični dio predmetne oblasti	Teorija Demonstracija	Demonstracija Praktični rad
1.	Stavovi (osnovni iborbeni)	Teorija i demonstracija	Demonstracija i praktičan rad
2.	Padovi (naprijed i nazad)		Demonstracija i praktičan rad
3.	Poluge: ključ na lakat, damski hvat, uvrtnje u zglobu šake		Demonstracija i praktičan rad
4.	Odbrana od udaraca i napada opasnim predmetom		Demonstracija i praktičan rad
5.	Savladavanje pasivnog otpora		Demonstracija i praktičan rad
6.	Dovođenje lica u poziciju za vezivanje i vezivanje lica		Demonstracija i praktičan rad
7.	Sprovođenje lica		Demonstracija i praktičan rad

10. Znanja i vještine koje se očekuju od polaznika na kraju programa obrazovanja Osposobiti polaznika da :

- planira, priprema i izvodi radne zadatke iz djelokruga svog rada
- u skladu sa planovima obezbješenja planira i vrši vizuelnu kontrolu sistema obezbjeđivanja
- priprema ličnu opremu i tehnička sredstva

- samostalno donosi odluke i rješava probleme iz domena svojih nadležnosti
- radi u timu/grupi
- primijeni zakonska ovlašćenja iz domena svog rada u dijelu zaštite lica i imovine
- štiti lica, imovinu i objekte
- prepoznaje bezbjednosni rizik, opasnost i preduzima aktivnosti za njihovo otklanjanje, u skladu sa nadležnostima
- štiti lica, imovinu i objekte
- djeluje u slučaju požara, elementarnih nepogoda i vanrednih situacijama
- upotrebljava vatreno oružje
- komunicira sa saradnicima, građanima, javnošću i bezbjednosnim službama
- racionalno koristi materijal, vrijeme i tehničke resurse
- održava sredstva i opremu koju koristi u radu
- vodi administrativne poslove iz djelokruga svog rada
- obavlja poslove u skladu sa pravilima o zaštiti zdravlja, radne i životne sredine

11. Audio i vizuelna sredstva i oprema

- Audio - vizuelna sredstva i opremu koristiti prema potrebi i raspoloživim mogućnostima

12. Katalog znanja za predmetne oblasti

12.1. Naziv predmetne oblasti: Pravni aspekti zaštite lica i imovine

Znanja	Vještine
Poznaje Zakon o zaštiti lica i imovine - nabraja djelatnosti i poslove zaštite - nabraja ovlašćenja u vršenju poslova zaštite - navodi ovlašćenja koje ne smije da primjenjuje u vršenju poslova - navodi uslove koje mora da ispunjava lice koje vrši poslove zaštite - nabraja objekte koji moraju imati organizovanu službu zaštite - pojašnjava postupak za dobijanje dozvole za vršenje poslova zaštite - navodi obaveze po prestanku bavljenja poslovima zaštite - zna način korišćenja uniforma i identifikacione oznake u vršenju poslova - poznaje kaznene odredbe Zakona o	- razlikuje ovlašćenja i poslove zaštite - na primjeru objašnjava koja ovlašćenja ne smije da preimenuje u vršenju poslova zaštite - navodi primjere objekata koji moraju imati organizovanu službu zaštite - obrazlaže način korišćenja uniforme i identifikacione oznake u vršenju poslova

zaštiti lica i imovine	
<p>Krivični Zakonik,</p> <ul style="list-style-type: none"> - navodi elemente krivičnog djela, - poznaje pojedina krivična djela, - zna pojam i elemente nužne odbrane, - zna pojam i elemente krajnje nužde, <p>Zakonik o Krivičnom postupku,</p> <ul style="list-style-type: none"> - navodi uslove kad se lice može lišiti slobode, - poznaje postupak sa licem nakon lišenja, - poznaje postupak prijavljivanja krivičnih djela, - poznaje postupak podnošenja krivične prijave, 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava krivično djelo, - razlikuje učinjeno krivično djelo od prekršaja, - uočava i obrzlaže situacije u kojima može reagovati, a koje potpadaju pod pojam nužne odbrane i krajnje nužde, - uočava i obrazlaže situacije u kojima ima pravo lišiti slobode lice koje je zatečeno u izvršenju krivičnog djela,
<p>Zakon o javnom redu i miru</p> <ul style="list-style-type: none"> - objašnjava razliku između prekršaja i krivičnih djela - navodi zakonske elemente prekršaja - zna elemente prekršaja - zna vrste prekršaja - objašnjava pojam javnog reda i mira - navodi prekršaje javnog reda i mira - zna pojam javnog mjesta - nabraja vrste prekršajnih sankcija - navodi prvostepene prekršajne organe - obrazlaže elemente prekršajne prijave 	<p>razlikuje prekršaje koje reguliše Zakon o javnom redu i miru</p> <p>Identifikuje prekršaje javnog reda i mira u slučaju kada nije prisutna javnost</p> <p>Identifikuje prekršaje javnog reda i mira kada je prisutna javnost</p> <p>sačinjava prekršajnu prijavu</p>
<p>Zakon o javnim okupljanjima</p> <ul style="list-style-type: none"> - navodi obaveze organizatora mirnog okupljanja i javne priredbe , - navodi način na koji se vrši upoznavanje nadležnog organa o održavanju javnog okupljanja - navodi podatke koje prijava za održavanje javnog okupljanja treba da sadrži - navodi razloge zbog kojih nadležni organ može da zabrani održavanje javnog okupljanja; - zna dužnosti i ovlašćenja redarske službe na javnim okupljanjima; - zna kad treba da zadrži i kome da preda učesnika mirnog okupljanja, ako nosi oružje ili predmete pogodne za nanošenje povreda; - zna šta je sve zabranjeno da nose učesnicima javnog okupljanja; - obrazlaže razliku između pregleda i pretresa lica 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrira dužnosti redarske službe na javnim okupljanjima; - ostvaruje komunikaciju sa licima koja dolaze na javna okupljanja; - ukazuje učesnicima javnih okupljanja šta je zabranjeno da se unosi na javne skupove; - vrši demonstraciju pregleda lica koja dolaze na javna okupljanja; - identifikuje predmete kod učesnika javnog okupljanja koji su zabranjeni da se nose na javnim okupljanjima; - vrši oduzimanje predmeta koja su zabranjena da se nose na javnim okupljanjima - primjenjuje tehnike zaštite učesnika mirnog okupljanja koristeći fizičku snagu; - uočava opasnosti i preduzima mjere u cilju zaštite imovine koja se nalazi na prostoru na kojem se održava mirno okupljanje - preduzima mjere zaštite učesnika

<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava postupak sa oduzetim predmetima od lica - zna šta ne smije da nosi za vrijeme održavanja javnih okupljanja; - navodi mjere koje se preduzimaju na sportskim priredbama; - navodi dužnosti organizatora sportske priredbe; - navodi dužnosti redarske službe u vršenju poslova obezbjeđenja sportske priredbe; - objašnjava ovlašćenja redarske službe u vršenju poslova obezbjeđenja sportske priredbe; - navodi mjere koje se preduzimaju na sportskim priredbama povećanog rizika; 	<p>mirnog okupljanja i imovine koja se nalazi na prostoru na kojem se održava mirno okupljanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrira postupak zabrane ulaska licima na mirnom okupljanju; - demonstrira postupak udaljavanja lica koje narušava javni red i mir - demonstrira postupak zadržavanja lica koje teže narušava javni red i mir; - identifikuje nasilje i nedolično ponašanje na sportskim priredbama; - identifikuje lica koja su pod uticajem alkohola ili drugih opojnih sredstava ili se iz njihovog ponašanja može zaključiti da su skloni nasilnom ili nedoličnom ponašanju - demonstrira postupak spriječavanja ulazka gledalaca na sportski teren koristeći fizičku snagu; - demonstrira postupak sprečavanja unošenja u sportski objekat predmeta koji se mogu upotrijebiti u nasilničkim postupanjima - demonstrira postupak udaljivanja gledaoca zbog nedoličnog ponašanja kojim se može izazvati nasilje na sportskoj priredbi ili ometati njen tok;
<p>Zakon o policiji Poznaje policijska ovlašćenja Zna ovlašćenja koja ne smije da primjenjuje a koja su u nadležnosti policije Zna način saradnje i komunikacije sa policijom</p>	<p>Razlikuje svoja ovlašćenja od ovlašćenja policije primjenjuje ovlašćenja iz svoje nadležnosti Pravilno komunicira i saraduje sa policijom</p>

12.2. Naziv predmetne oblasti: Fizička zaštita

Znanja	Vještine
<ul style="list-style-type: none"> - zna ovlašćenja u vršenju poslova fizičke zaštite; - zna pravni osnov kada može da utvrdi identitet lica - zna isprave na osnovu kojih se utvrđuje identitet lica; - objašnjava postupak ukoliko lice neće da 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje isprave na osnovu kojih može da utvrdi identitet; - utvrđuje identitet na osnovu predloženih isprava; - demonstrira postupak prije, za vrijeme i nakon legitimisanja lica - uočava ispravnost, vjerodostojnost i

<p>se legitimiše ili ima falsifikovanu ispravu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - navodi evidencije koje se vode prilikom ulaska ili izlaska lica iz prostora ili objekta kojeg obezbjeđuje; - obrazlaže zakonski osnov za davanje upozorenja; - zna postupak ukoliko se lice ogлуši o dato upozorenje; - pojašnjava pravni osnov za upotrebu fizičke snage; - nabraja uslove koji moraju biti ispunjeni da bi se mogla upotrijebiti fizička snaga; - navodi pravni osnov za upotrebu palice; - navodi zakonski osnov za upotrebu sredstava za vezivanje; - zna koja sredstva za vezivanje može da koristi; - zna kada mogu da se upotrijebe dresirani psi; - zna zakonski osnov za upotrebu vatrenog oružja; - zna elemente koje sadrži izvještaj o upotrebi sredstava prinude; - zna uslove kada može da zadrži lice; - zna kome može da preda zadržano lice; - obrazlaže sadržaj izvještaja o zadržavanju lica ; 	<p>važnost određene isprave na osnovu ostvarenog uvida u datu ispravu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zauzima bezbjedno rastojanje u odnosu na lice čiji identitet utvrđuje u ponuđenom scenariju; - vrši pravilno držanje kao i vraćanje lične isprave koja mu je bila stavljena na uvid; - vodi pravilnu komunikaciju sa licima koja se legitimišu; - sačinjava evidencije ulaska i izlaska lica iz prostora i objekta gdje vrši poslove obezbjeđenja - uočava situacije u kojima se davaju upozorenja - vodi komunikaciju sa licem kojeg upozorava - demonstrira tri slučaja u kojima će izvršiti davanje upozorenja a na osnovu zakonskih propisa; - upotrijebljava fizičku snagu u skladu sa pravilima vještine saomoodbrane - demonstrira udarac palicom na način kako je propisano; - stavlja sredstva za vezivanje licu u stojećem, klečećem i ležećem položaju shodno zakonu; - pravilno održava sredstva za vezivanje; - upotrebljava vatreno oružje shodno nužnoj odbrani ili krajnjoj nuždi; - sačinjava izvještaj o upotrebi sredstava prinude kako je to predviđenom pravilnikom; - na pravilan način saopštava licu razlog zadržavanja kako je to predviđeno zakonom o zaštiti lica i imovine; - ostvaruje kontakt sa nadležnim organom u cilju predaje zadržanog lica;
<p>zna sadržinu plana obezbjeđenja</p>	<p>umije da primijeni plan obezbjeđenja u praksi u domenu svog posla.</p>
<p>navodi opšte i posebne dužnosti u vršenju poslova</p>	<p>umije da primijeni opšte i posebne dužnosti u praksi</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zna postupak rada u toku obezbjeđenja lica i imovine koja mu je povjerena i objašnjava način djelovanja u različitim situacijama, - zna način kako da obezbjeđuje od oštećenja ili uništenja: objekat, uređaje, opremu, instalacije, prevozna sredstava kao i njihovu neposrednu okolinu, 	<ul style="list-style-type: none"> - pravilno obezbjeđuje lica i imovinu koja mu je povjerena i pravilno postupa u različitim situacijama, - pravilno obezbjeđuje od oštećenja ili uništenja: objekat, uređaje, opremu, instalacije, prevozna sredstava kao i njihovu neposrednu okolinu, - pruža zaštitu licima koja po bilo kom

<ul style="list-style-type: none"> - zna kako da štiti lica koja po bilo kom osnovu borave u šticećenim objektima (zaposleni, stranke, gosti,..), - objašnjava postupak sprječavanja pristupa objektu, nepozvanim, nepoželjnim i sumnjivim licima, - zna način sprečavanja osmatranje ili snimanje zaštićenog objekta ili njegove neposredne okoline, - zna postupak sprečavanja diverzantsko-terorističkih i sabotažnih akcija, unošenjem i upotrebom eksploziva, zapaljivih, radioaktivnih i drugih opasnih materija i preduzimanja aktivnosti na njihovom otklanjanju, - zna postupak onemogućavanja ugrađivanja, odnosno unošenja u objekat prislušnih sredstava i uređaja, - zna postupak zaštite prostora i lica od tajnog ili nasilnog upada, odnosno prodiranja u objekte ili određene prostorije u njima, - objašnjava način čuvanja novčanih sredstava, predmeta od vrijednosti, povjerljive dokumentacije..., - objašnjava način obezbjeđenja nesmetanog i bezbjednog dolaska lica u objekat, odnosno njihov odlazak iz objekta ili šticećenog prostora i vrši kontrolu kretanja unutar šticećenog prostora, - zna postupak sprečavanja krađe, odnosno otuđivanja osnovnih sredstava, opreme, proizvoda i drugih predmeta iz objekta i prostora koji štiti, - zna postupak spriječavanja narušavanja javnog reda i mira u prostoru, objektu obezbjeđenja i u neposrednoj blizini objekta, - objašnjava način kontrole prilaznih puteva objektu, - zna način kontrole i regulisanja parkiranja motornih vozila u krugu, oko šticećenog objekta, odnosno njegovoj neposrednoj okolini, - objašnjava postupak obezbjeđenja šticećenih objekata osmatranjem, patroliranjem i upotrebom tehničkih sredstava, - objašnjava način kontrolisanja pristup 	<ul style="list-style-type: none"> osnovu borave u šticećenim objektima (zaposleni, stranke, gosti,..), - sprječava pristup objektu, nepozvanim, nepoželjnim i sumnjivim licima u skladu sa planom obezbjeđenja, - pravilno sprečava osmatranje ili snimanje zaštićenog objekta ili njegove neposredne okoline, - sprečava unošenje elemenata diverzantsko-terorističkih i sabotažnih akcija upotrebom eksploziva, zapaljivih, radioaktivnih i drugih opasnih materija i preduzima aktivnosti na njihovom otklanjanju, - demonstrira postupak onemogućavanja unošenje u objekat prislušnih sredstava i uređaja, - primjenjuje postupak zaštite prostora i lica od tajnog ili nasilnog upada, odnosno prodiranja u objekte ili određene prostorije u njima, - demonstrira pravilan postupak pri čuvanju novčanih sredstava, predmeta od vrijednosti, povjerljive dokumentaciju..., - demonstrira postupak obezbjeđenja nesmetanog i bezbjednog dolaska lica u objekat, odnosno njihov odlazak iz objekta ili šticećenog prostora i vrši kontrolu kretanja unutar šticećenog prostora, - demonstrira postupak sprječavanja krađe, odnosno otuđivanja osnovnih sredstava, opreme, proizvoda i drugih predmeta iz objekta i prostora koji štiti, - pravilno postupa pri sprečavanju narušavanja javnog reda i mira u prostoru, objektu obezbjeđenja i u neposrednoj blizini objekta, - vrši kontrolu prilaznih puteva objektu, - pravilno kontroliše i reguliše parkiranja motornih vozila u krugu, oko šticećenog objekta, odnosno njegovoj neposrednoj okolini, - pravilno obezbjeđuje šticećeni objekat osmatranjem, patroliranjem i upotrebom tehničkih sredstava,
---	---

<p>lica i vozila kroz ulaze i kontrolne tačke,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna način vršenja kontrole robe, imovine i podataka, - objašnjava postupak provjere mehaničkih komponenti (vrata, prozora, kasa...), funkcionalnost elektronskih sistema, - poznaje postupak pri obezbjeđivanju lica od ugrožavanja njihovog života, fizičkog i psihičkog integriteta, privatnosti i ličnih prava i drugih oblika ugrožavanja njihove lične bezbjednosti - zna način obezbjeđivanja stvari u transportu (pratnja novca, vrijednosnih papira, dragocjenosti i dr. 	<ul style="list-style-type: none"> - pravilno kontroliše lica i vozila koja prolaze kroz ulaze i kontrolne tačke, - pravilno vrši kontrolu robe, imovine i podataka - provjerava mehaničke komponente (vrata, prozora, kasa...) i funkcionalnost elektronskih sistema,
--	---

12.3. Naziv predmetne oblasti: Tehnička zaštita, protivpožarna zaštita i zaštita na radu

Znanja	Vještine
nabraja i objašnjava namjenu i svrhu sistema tehničke zaštite	razlikuje i pokazuje sisteme tehničke zaštite i umije da ih upotrijebi
poznaje i pojašnjava način rada i mogućnosti sistema elektronske zaštite, sistem video nadzora, sistema za dojavu napada, sistema za nadgledanje prostora koji se štiti, drugih raspoloživih sistema tehničke zaštite	uključuje, isključuje i koristi uređaje elektronske zaštite
nabraja i objašnjava princip rada uređaja i sistema za održavanje i uspostavljanje veze: telefonska veza, radio veza, žična veza, alternativni načini održavanja veze	uspostavlja i održava vezu sa različitim vrstama uređaja
objašnjava namjenu i princip rada uređaja za detekciju metala, ručni detektori (više modela-najmanje dva), metal-detektorska vrata	pravilno primjenjuje i koristi ručni detektor metala i koristi metal-detektorska vrata
<ul style="list-style-type: none"> -zna cilj i značaj preventivnog djelovanja na protivpožarnoj zaštiti -zna postupak shodno planu protivpožarne zaštite u slučaju izbijanja požara -zna postupak javljanja i obavještanja -zna načine gašenja različitih vrsta požara izazvanih strujom, naftnim derivatima, čvrstih materija,... zna da nabroji i objasni potrebna sredstva za ličnu zaštitu za gašenje požara objašnjava princip rada pojedinih pp aparata i sredstava i pravila gašenja 	<p>preduzima preventivne mjere u protivpožarnoj zaštiti</p> <p>pravilno kontroliše ispravnost protivpožarnih aparata i uređaja</p> <p>pravilno i pravovremeno obavještava nadležne subjekte</p> <p>pravilno upotrebljava protivpožarna sredstva i aparata za gašenje različitih vrsta požara</p>

<p>različitih vrsta požara</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznaje osnovne tehničke mjere i mjere zaštite od požara. - poznaje potencijalne uzroke povreda zbog neodgovarajuće upotrebe uređaja i opreme; - poznaje osnovne propise zaštite na radu i radne regulative; - poznaje osnovne propise zaštite životne sredine i okoline. 	<p>pravilno upotrebljava sredstva za ličnu zaštitu</p> <p>preduzima osnovne tehničke mjere i mjere zaštite od požara</p> <p>otklanja uzroke koji bi mogli dovesti do izazivanja povreda na radnom mjestu</p> <p>primjenjuje sredstva i procedure zaštite na radu</p> <p>primjenjuje osnovne mjere zaštite životne sredine i okoline.</p>
---	--

12.4. Naziv predmetne oblasti: Obuka u rukovanju naoružanjem

Znanja	Vještine
<p>poznaje Zakon o oružju</p> <p>zna način postupanja sa oružjem u toku radnog vremena</p> <p>zna postupke pravilnog i bezbjednog čuvanja oružja i municije</p>	<p>razlikuje vrste oružja</p> <p>koristi dokumenta i postupa u skladu sa njima u situacijama držanja, nošenja i prenošenja oružja</p>
<p>zna mjere bezbjednosti pri radu sa oružjem</p>	<p>primjenjuje mjere bezbjednosti pri radu sa oružjem</p>
<p>zna principe rada oružja i postupak rasklapanja i sklapanja</p>	<p>rasklapa i sklapa više vrsta kratkog vatrenog oružja i jednu vrstu dugog vatrenog oružja</p>
<p>navodi zastoje pri upotrebi i objašnjava način otklanjanja</p>	<p>uočava i otklanja zastoje na oružju</p>
<p>zna pravilan i bezbjedan postupak punjenja i pražnjenja vatrenog oružja</p>	<p>bezbjedno i pravilno puni i prazni vatreno oružje</p>
<p>zna stavove i tehnike gađanja vatrenim oružjem</p>	<p>pravilno zauzima stavove i primjenjuje tehnike pri rukovanju sa vatrenim oružjem</p>
<p>navodi greške pri gađanju i rukovanju sa oružjem</p> <p>zna pravilan postupak pri upotrebi oružja u obezbjeđenju lica i imovine</p>	<p>uočava i otklanja greške pri gađanju i rukovanju sa oružjem</p> <p>pravilno postupa pri upotrebi oružja u obezbjeđenju lica i imovine</p>
<p>zna postupke pravilnog izvođenja bojevog gađanja</p> <p>objašnjava postupak pripreme vatrenog oružja za upotrebu, način izvlačenja i ciljanja vatrenim oružjem, pucanja prema cilju i obezbjeđenje oružja nakon upotrebe</p>	<p>pravilno i bezbjedno izvodi bojevo gađanje</p> <p>priprema vatreno oružje za upotrebu</p> <p>izvlači i cilja vatrenim oružjem</p> <p>puca prema cilju</p> <p>obezbjeđuje vatreno oružje nakon upotrebe</p>

12.5. Naziv predmetne oblasti: Osnovi kriminalistike

Znanja	Vještine
<ul style="list-style-type: none"> -zna zakonski osnov za pregled lica, prtljaga i vozila -zna cilj pregleda lica, prtljaga i vozila -opisuje taktiku pregleda -opisuje način korišćenja tehničkih sredstava kod pregleda - navodi postupak sa pronađenim predmetima koji mogu ugroziti bezbjednost lica i objekata - navodi opšta taktička pravila prilikom lišenja slobode lica - obrazlaže taktiku postupanja kod lišenja slobode lica - zna mjere bezbjednosti kod lišenja slobode lica - opisuje postupak u slučaju uočavanja sumnjivih predmeta - opisuje postupak obezbjeđenja lica mjesta krivičnog događaja - opisuje postupak zaštite materijalnih tragova na licu mjesta od kontaminacije - prepoznaje materijalne tragove na licu mjesta - prepoznaje bezbjednosno interesantan događaj - nabraja uzroke koji mogu dovesti do izvršenja krivičnog djela ili prekršaja 	<ul style="list-style-type: none"> - pravilno izvodi pregled lica, prtljaga i vozila - koristi tehnička sredstva pri pregledu - uočava predmet koji može ugroziti bezbjednost i isti obezbjeđuje - demonstrira pravilno lišenje slobode lica - primjenjuje mjere bezbjednosti prilikom lišenja slobode lica - demonstrira propisanu proceduru prilikom uočavanja sumnjivih predmeta - obezbjeđuje lice mjesta krivičnog događaja od uništenja i kontaminacije - demonstrira postupak obezbjeđenja materijalnih tragova od uništenja i kontaminacije - poštuje proceduru zaštite materijalnih tragova na licu mjesta krivičnog događaja - identifikuje bezbjednosno - interesantan događaj - uočava uzroke koji dovode do prestupa

12.6.Naziv predmetne oblasti: Osnovi komunikacije, ljudskih prava i etike

Znanja	Vještine
<ul style="list-style-type: none"> - razumije pojam i značaj komunikacije; - zna elemente komunikacije, način prenošenja i tumačenja poruka; - zna vrste i karakteristike komunikacije (verbalna i neverbalna) i značaj njene usklađenosti; - navodi tehnike uspješne komunikacije; - navodi prepreke koje utiču na kvalitet komunikacije i njenu efikasnost; -poznaje pravila poslovnog ponašanja, manire (oslovljavanje-obraćanje, tituliranje, pozdravljanje, poslovni protokol, odijevanje, telefoniranje, poslovni moral...); -zna načine sprečavanja konflikta i prevazilaženja konfliktnih situacija; 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste komunikacije i vodi računa o usklađenosti verbalne i neverbalne komunikacije - primjenjuje tehnike aktivnog slušanja; - razlikuje sadržaj i značenje poruke; - primjenjuje pravila za uspješnu komunikaciju; - primjenjuje pravila za sprečavanje loše komunikacije i prevazilaženje prepreka u komunikaciji; - poštuje poslovne manire - na primjeru vodi poslovnu komunikaciju sa saradnicima i strankama, -primjenjuje pravila nenasilne komunikacije za sprečavanje konflikata; -primjenjuje pravila za prevazilaženje

(tehnike posredovanja, dobrovoljnog povinovanja i dr.)	konfliktnih situacija
--	-----------------------

Znanja	Vještine
<ul style="list-style-type: none"> - zna definisati pojam ljudskih prava - obrazlaže značaj ljudskog dostojanstva - poznaje osnovni značaj međunarodnog i regionalnog sistema ljudskih prava - navodi razliku ljudskih prava od drugih prava pojedinaca - razumiju razliku između prirodnih, osnovnih i apsolutnih prava - razumiju svrhu međunarodnih dokumenata, organizacija i tijela koja se bave pitanjima poštovanja i zaštite ljudskih prava - navodi vrste međunarodnih dokumenata - imenuje globalne, regionalne i neobavezujuće dokumente - navodi osnovne karakteristike ljudskih prava koje proističu iz njihove prirode - poznaje uslovnu podjelu na generacije ljudskih prava - zna moguća ograničenja ljudskih prava pod određenim uslovima, sem apsolutnih, dozvoljenih od strane međunarodne zajednice - poznaje nastanak moralnih propisa u cilju zaštite i opstanka vrste - zna osnovna ljudska prava garantovana Ustavom Crne Gore - navodi osjetljive i specifične grupe stanovništva - poznaje osnove zakonske zaštite od diskriminacije - opisuje način postupanja prema osjetljivim i specifičnim grupama - zna pojam sistema ličnih vrijednosti i od čega zavisi - razumije pojam etike i morala - zna pojam moralne kulture ličnosti - razumije razliku između vrline i poroka - razumiju značaj profesionalne etike 	<ul style="list-style-type: none"> - uvažava ličnost drugog - uočava važnosti uspostavljanja ravnopravnih odnosa koji će omogućiti bolje razumijevanje među ljudima u svim vidovima zajedničkog rada i života - razlikuje ljudska prava od drugih prava - razlikuje osnovna i apsolutna ljudska prava - uočava da sva prava i slobode utvrđene „Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima“ i drugim međunarodnim dokumentima pripadaju svakom ljudskom biću bez obzira na pol, boju kože, etničku ili nacionalnu pripadnost, socijalno porijeklo i sposobnosti, invalidnost, rodni identitet i seksualnu orijentaciju - poštuju načela međunarodnih dokumenata koja se bave zaštitom ljudskih prava i sloboda građana - uočava probleme koji mogu otežati zaštitu ljudskih prava, upoznaju neke slučajeve kršenja tih prava i razmišljaju o posljedicama takvih pojava - uočava moguće oblike direktne ili prikrivene diskriminacije - pravilno postupa prema osjetljivim i specifičnim grupama i profesionalno ih uvažava - koristi ispravnu i korektnu terminologiju u komunikaciji i radu sa specifičnim i osjetljivim grupama kao što su djeca, mladi i žene, starija lica, manjine, LGBT lica i lica sa invaliditetom - Prepoznaje i uvažava jezičku raznolikost - uvažava različite ljudske potrebe ,solidarnost, socijalnu različitost - obrazlaže značaj etičkih načela za čovjekov život u grupi - uvažava specifičnost etičkih načela pojedinih profesija - primjenjuje principe profesionalne etike

12.7. Naziv predmetne oblasti: Osnovi prve pomoći

Znanja	Vještine
zna značaj dobre psihičke i fizičke sposobnosti za kvalitetno obavljanje poslova i faktore koji mogu uticati na pad psiho-fizičkih sposobnosti	
zna podjelu povreda i moguće posledice na čovjeka	razlikuje vrste povreda
nabraja potrebna sredstva za ukazivanje prve pomoći (mjesna, priručna, formacijska)	identifikuje sredstva za pružanje prve pomoći
zna postupak pružanja prve pomoći kod krvarenja	umije da stavi prvi zavoj na ranu i da preduzme mjere da zaustavi krvarenje
zna znake preloma kosti	pravilno vrši imobilizaciju preloma kosti sa priručnim sredstvima
zna principe imobilizacije i pravilnog transporta povrijeđenog i posledice usled nepravilnog transporta	demonstrira postupak pravilne pripreme i transporta povrijeđenog
zna razloge i načine davanja vještačkog disanja	pravilno daje vještačko disanje

12.8. Naziv predmetne oblasti: Samoodbrana

Znanja	Vještine
zna zakonski osnov za upotrebu fizičke snage	razlikuje osnovni i borbeni stav pravilno zauzima osnovni i borbeni stav i prelazi iz jednog stava u drugi
zna šta omogućava osnovni a šta borbeni stav	pravilno izvodi pad naprijed i nazad
definiše aktivan i pasivan otpor	tehnički ispravno demonstrira tehnike poluga
definiše odbijanje napada od sebe ili objekta koji obezbjeđuje	demonstrira najmanje četiri odbrane od udaraca i napada opasnim predmetom
zna koje su tehnike zabranjene prilikom upotrebe fizičke snage	razlikuje aktivan i pasivan otpor
zna koji su udarci zabranjeni prilikom upotrebe fizičke snage	
poznaje zakonski osnov za upotrebu sredstava za vezivanje	na pravilan način koristeći tehnike poluga savladava aktivan otpor
zna pozicije za vezivanje	na pravilan način koristeći tehnike poluga savladava pasivan otpor
zna posledice nepravilnog sprovođenja lica	demonstrira postupak pravilnog

13. Preporuka za metode i tehnike koje treba koristiti u pojedinim djelovima programa obrazovanja:

Teorijski dio programa obrazovanja :

- Predavanje
- Metoda ilustracije i demonstracije
- Metoda samostalnog učenja

Praktični dio programa obrazovanja:

- Igra uloga
- Demonstracija
- Simulacija
- Studija slučaja
- Metoda praktičnih radova

14. Ispitni katalog za predmetne oblasti

14.1. Naziv predmetne oblasti: Pravni aspekti zaštite lica i imovine

Na ispitu se ocjenjuje:

- Stepen razumijevanja teorijskih sadržaja
- Povezivanje teorijskih znanja i praktičnog rada
- Kvalitet obavljanja konkretnog zadatka

Znanja	Vještine
<ul style="list-style-type: none"> - navodi djelatnosti i poslove zaštite - navodi ovlašćenja u vršenju poslova zaštite - navodi ovlašćenja koja ne smije da primjenjuje u vršenju poslova zaštite - poznaje ovlašćenja i nadležnosti policije - navodi uslove koje mora da ispunjava lice koje vrši poslove zaštite - nabraja objekte koji moraju imati organizovanu službu zaštite - pojašnjava način korišćenja uniforme i identifikacione oznake u vršenju poslova - poznaje kaznene odredbe Zakona o zaštiti lica i imovine 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje ovlašćenja i poslove zaštite - na primjeru navodi koja ovlašćenja ne smije da primjenjuje u vršenju poslova zaštite - navodi primjere objekata koji moraju imati organizovanu službu zaštite - obrazlaže način korišćenja uniforme i identifikacione oznake u vršenju poslova

<ul style="list-style-type: none"> - nabraja elemente krivičnog djela, - pojašnjava pojedina krivična djela, - definiše pojam i nabraja elemente nužne odbrane, - definiše pojam i nabraja elemente krajnje nužde, - navodi uslove kad se lice može lišiti slobode, - pojašnjava postupak sa licem nakon lišenja slobode, - pojašnjava postupak prijavljivanja krivičnih djela, - pojašnjava postupak podnošenja krivične prijave, 	<ul style="list-style-type: none"> - navodi primjere krivičnih djela, - pravi razliku između krivičnog djela i prekršaja, - obrazlaže situacije u kojima može reagovati, a koje potpadaju pod pojam nužne odbrane i krajnje nužde, - obrazlaže situacije u kojima ima pravo lišiti slobode lice koje je zatečeno u izvršenju krivičnog djela,
<p>Zakon o javnom redu i miru</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojašnjava razliku između prekršaja i krivičnih djela - navodi zakonske elemente prekršaja - navodi prirodne elemente prekršaja - nabraja vrste prekršaja - definiše pojam javnog reda i mira - navodi prekršaje javnog reda i mira - definiše pojam javno mjesto - nabraja vrste prekršajnih sankcija - navodi prvostepene prekršajne organe - pojašnjava nadležnosti prvostepenih prekršajnih organa - navodi elemente prekršajne prijave 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava prekršaj koji reguliše zakon o javnom redu - na primjeru identifikuje prekršaj javnog reda i mira u slučajevima kada nije prisutna javnost - na primjeru identifikuje prekršaj javnog reda i mira u slučajevima kad je prisutna javnost - na primjeru sačinjava prekršajnu prijavu
<p>Zakon o javnim okupljanjima</p> <ul style="list-style-type: none"> - navodi obaveze organizatora mirnog okupljanja i javne priredbe - navodi na koji način se vrši upoznavanje nadležnog organa o održavanju javnog okupljanja - navodi podatke koje prijava za održavanje javnog okupljanja treba da sadrži - navodi razloge zbog kojih nadležni organ može da zabrani održavanje javnog okupljanja; - zna dužnosti i ovlašćenja redarske službe na javnim okupljanjima; - zna kad treba da zadrži i kome da preda učesnika mirnog okupljanja , ako nosi oružje ili predmete pogodne za nanošenje povreda; - zna šta je sve zabranjeno da nose učesnici javnog okupljanja; - navodi razliku između pregleda i 	<ul style="list-style-type: none"> -demonstrira dužnosti redarske službe na javnim okupljanjima; - pravilno komunicira sa licima koja dolaze na javna okupljanja; - da na osnovu verbalne komunikacije ukaže licima koja dolaze na javna okupljanja šta je sve zabranjeno - demonstrira postupak pregleda lica koja dolaze na javnim okupljanjima; - na primjeru identifikuje predmete kod učesnika javnog okupljanja koji su zabranjeni da se nose na javnim okupljanjima - na primjeru vrši oduzimanje svih predmeta koja su zabranjena da se nose na javnim okupljanjima - demonstrira dvije tehnike za zaštitu učesnika mirnog okupljanja - koristeći fizičku snagu; - uočava opasnosti po imovinu koja se nalazi na prostoru na kojem se

<p>pretresa lica</p> <ul style="list-style-type: none"> - objašnjava postupak sa oduzetim predmetima od lica - zna koju oznaku je dužan da nosi na rukavu za vrijeme obavljanja, redarskih poslova; - zna šta ne smije da nosi za vrijeme održavanja javnih okupljanja; - navodi mjere koje se preduzimaju na sportskim priredbama; - navodi dužnosti organizatora sportske priredbe; - navodi dužnosti redarske službe u vršenju poslova obezbjeđenja sportske priredbe; - pojašnjava ovlašćenja redarske službe u vršenju poslova obezbjeđenja sportske priredbe; - navodi koje se mjere preduzimaju na sportskim priredbama povećanog rizika; 	<p>održava mirno okupljanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrira način zaštite učesnika mirnog okupljanja i imovine koja se nalazi na prostoru na kojem se održava mirno okupljanje - uz upotrebu fizičke snage - demonstrira postupak zabrane ulaska lica na mirnom okupljanju - demonstrira postupak udaljavanja lica koje narušava javni red i mir - demonstrira postupak zadržavanja lica koje teže narušava javni red i mir - uz upotrebu sredstava prinude; - uočava nasilje i nedolično ponašanje na sportskim priredbama - uočava lica koja su pod uticajem alkohola ili drugih opojnih sredstava ili se iz njihovog ponašanja može zaključiti da su skloni nasilnom ili nedoličnom ponašanju - demonstrira postupak sprečavanja ulaska gledalaca na sportski teren - koristeći fizičku snagu - demonstrira postupak sprečavanja unošenja u sportski objekat predmeta koji se mogu upotrijebiti u nasilničkim postupanjima <ul style="list-style-type: none"> - demonstrira postupak udaljavanja gledalaca zbog nedoličnog ponašanja kojim se može izazvati nasilje na sportskoj priredbi ili ometati njen tok
--	--

14.2. Naziv predmetne oblasti: Fizička zaštita

Na ispitu se ocjenjuje:

- Stepent razumijevanja teorijskih sadržaja
- Povezivanje teorijskih znanja i praktičnog rada
- Kvalitet obavljanja konkretnog zadatka

Znanja	Vještine
<ul style="list-style-type: none"> - navodi pravni osnov kada može da utvrdi identitet lica i isprave na osnovu kojih se utvrđuje - opisuje postupak u situaciji kada lice neće da se legitimise ili ima falsifikovanu ispravu - nabraja evidencije koje se vode prilikom ulaska ili izlaska lica iz 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje isprave na osnovu kojih može da utvrdi identitet; - na primjeru utvrđuje identitet na osnovu predočenih isprava; - demonstrira postupak prije, za vrijeme i nakon legitimisanja lica - uočava ispravnost, vjerodostojnost i važnost određene isprave na osnovu

<p>prostora ili objekta kojeg obezbjeđuje;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojašnjava zakonski osnov za davanje upozorenja; - navodi postupak ukoliko se lice ogлуši o dato upozorenje; - navodi pravni osnov za upotrebu fizičke snage; - navodi uslove koji moraju biti ispunjeni da bi se mogla upotrijebiti fizička snaga; - navodi pravni osnov za upotrebu palice; - navodi zakonski osnov za upotrebu sredstava za vezivanje; - nabraja koja sredstva za vezivanje može da koristi; - navodi kada mogu da se upotrijebe dresirani psi; - navodi zakonski osnov za upotrebu vatrenog oružja; - navodi elemente koje sadrži izvještaj o upotrebi sredstava prinude; - navodi uslove pod kojima može da zadrži lice; - navodi kome može da preda zadržano lice; - opisuje sadržaj izvještaja o zadržavanju lica ; 	<p>ostvarenog uvida u datu ispravu</p> <ul style="list-style-type: none"> - zauzima bezbjedno rastojanje u odnosu na lice čiji identitet utvrđuje u ponuđenom scenariju; - vrši pravilno držanje kao i vraćanje lične isprave koja mu je bila stavljena na uvid; - vodi pravilnu komunikaciju sa licima koja se legitimišu; - sačinjava evidencije ulaska i izlaska lica iz prostora i objekta gdje vrši poslove obezbjeđenja - uočava situacije u kojima se davaju upozorenja - vodi komunikaciju sa licem kojeg upozorava - demonstrira tri slučaja u kojima će izvršiti davanje upozorenja a na osnovu zakonskih propisa; - upotrijebljava fizičku snagu u skladu sa pravilima vještine saomoodbrane - demonstrira udarac palicom na način kako je propisano; - stavlja sredstva za vezivanje licu u stojećem, klečećem i ležećem položaju shodno zakonu; - pravilno održava sredstva za vezivanje; - upotrebljava vatreno oružje shodno nužnoj odbrani ili krajnjoj nuždi; - sačinjava izvještaj o upotrebi sredstava prinude kako je to predviđenom pravilnikom; - na pravilan način saopštava licu razlog zadržavanja kako je to predviđeno zakonom o zaštiti lica i imovine; - ostvaruje kontakt sa nadležnim organom u cilju predaje zadržanog lica;
<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sadržaj plana obezbjeđenja 	<ul style="list-style-type: none"> - primijeni plan obezbjeđenja u praksi
<ul style="list-style-type: none"> - nabraja opšte i posebne dužnosti u vršenju poslova 	<ul style="list-style-type: none"> - primijenjuje opšte i posebne dužnosti u praksi
<ul style="list-style-type: none"> - pojašnjava postupak rada u toku obezbjeđenja lica i imovine koja mu je povjerena i pojašnjava način djelovanja u različitim situacijama, - navodi način obezbjeđenja od oštećenja ili uništenja: objekat, uređaj, opremu, instalacije, prevozna sredstava kao i njihovu neposrednu okolinu, - zna kako da štiti lica koja po bilo kom 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrira postupak obezbjeđenja lica i imovine koja mu je povjerena i pravilno postupa u različitim situacijama, - demonstrira postupak obezbjeđenja od oštećenja ili uništenja: objekat, uređaj, opremu, instalacije, prevozna sredstava kao i njihovu neposrednu okolinu, - demonstrira postupak pružanja zaštite

<p>osnovu borave u šticienim objektima (zaposleni, stranke, gosti,..),</p> <ul style="list-style-type: none"> - navodi postupak sprečavanja pristupa objektu, nepozvanim, nepoželjnim i sumnjivim licima, - pojašnjava način sprečavanja osmatranja ili snimanja zaštićenog objekta ili njegove neposredne okoline, - pojašnjava postupak sprečavanja diverzantsko- terorističkih i sabotaznih akcija, unošenjem i upotrebom eksploziva, zapaljivih, radioaktivnih i drugih opasnih materija i preduzimanja aktivnosti na njihovom otklanjanju, - pojašnjava postupak onemogućavanja ugrađivanja, odnosno unošenja u objekat prislušnih sredstava i uređaja, - opisuje postupak zaštite prostora i lica od tajnog ili nasilnog upada, odnosno prodiranja u objekte ili određene prostorije u njima, - pojašnjava način čuvanja novčanih sredstava, predmeta od vrijednosti, povjerljive dokumentacije... , - opisuje način obezbjeđenja nesmetanog i bezbjednog dolaska lica u objekat, odnosno njihov odlazak iz objekta ili šticienog prostora i vrši kontrolu kretanja unutar šticienog prostora, - navodi postupak sprečavanja krađe, odnosno otuđivanja osnovnih sredstava, opreme, proizvoda i drugih predmeta iz objekta i prostora koji štiti, - navodi postupak sprječavanja narušavanja javnog reda i mira u prostoru, objektu obezbjeđenja i u neposrednoj blizini objekta, - pojašnjava način kontrole prilaznih puteva objektu, - navodi način kontrole i regulisanja parkiranja motornih vozila u krugu, oko šticienog objekta, odnosno njegovoj neposrednoj okolini, - opisuje postupak obezbjeđenja šticienih objekata osmatranjem, patroliranjem i upotrebom tehničkih sredstava, - opisuje način kontrolisanja pristupa lica i vozila kroz ulaze i kontrolne tačke, - navodi način vršenja kontrole robe, imovine i podataka, 	<p>licima koja po bilo kom osnovu borave u šticienim objektima (zaposleni, stranke, gosti,..),</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrira postupak sprečavanja pristupa objektu, nepozvanim, nepoželjnim i sumnjivim licima u skladu sa planom obezbjeđenja, - demonstrira postupak sprečavanja osmatranja ili snimanja zaštićenog objekta ili njegove neposredne okoline, - demonstrira postupak sprečavanja unošenja elemenata diverzantsko- terorističkih i sabotaznih akcija upotrebom eksploziva, zapaljivih, radioaktivnih i drugih opasnih materija i preduzima aktivnosti na njihovom otklanjanju, - demonstrira postupak onemogućavanja unošenja u objekat prislušnih sredstava i uređaja, - demonstrira postupak zaštite prostora i lica od tajnog ili nasilnog upada, odnosno prodiranja u objekte ili određene prostorije u njima, - demonstrira pravilan postupak pri čuvanju novčanih sredstava, predmeta od vrijednosti, povjerljive dokumentaciju... , - demonstrira postupak obezbjeđenja nesmetanog i bezbjednog dolaska lica u objekat, odnosno njihov odlazak iz objekta ili šticienog prostora i vrši kontrolu kretanja unutar šticienog prostora, - demonstrira postupak sprječavanja krađe, odnosno otuđivanja osnovnih sredstava, opreme, proizvoda i drugih predmeta iz objekta i prostora koji štiti, - demonstrira postupak pri sprečavanju narušavanja javnog reda i mira u prostoru, objektu obezbjeđenja i u neposrednoj blizini objekta, - primjenjuje postupak kontrole prilaznih puteva objektu, - kontroliše i reguliše parkiranje motornih vozila u krugu, oko šticienog objekta, odnosno njegovoj neposrednoj okolini,
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - opisuje postupak provjere mehaničkih komponenti (vrata, prozora, kasa...), funkcionalnost elektronskih sistema, - poznaje postupak pri obezbjeđivanju lica od ugrožavanja njihovog života, fizičkog i psihičkog integriteta, privatnosti i ličnih prava i drugih oblika ugrožavanja njihove lične bezbjednosti - opisuje način obezbjeđivanja stvari u transportu (pratnja novca, vrijednosnih papira, dragocjenosti i dr. 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje postupak obezbjeđenja šticeenog objekta osmatranjem, patroliranjem i upotrebom tehničkih sredstava, - primjenjuje postupak kontrole lica i vozila koja prolaze kroz ulaze i kontrolne tačke, - primjenjuje postupak kontrole robe, imovine i podataka - primjenjuje postupak provjere mehaničkih komponenti (vrata, prozora, kasa...) i funkcionalnosti elektronskih sistema,
--	--

14.3. Naziv predmetne oblasti: Tehnička zaštita, protivpožarna zaštita i zaštita na radu

Na ispitu se ocjenjuje:

- Stepem razumijevanja teorijskih sadržaja
- Povezivanje teorijskih znanja i praktičnog rada
- Kvalitet obavljanja konkretnog zadatka

Znanja	Vještine
- navodi namjenu i svrhu sistema tehničke zaštite	- razlikuje sisteme tehničke zaštite i koristi ih u datim situacijama
- opisuje način rada i mogućnosti sistema elektronske zaštite, sistem video nadzora, sistema za dojavu napada, sistema za nadgledanje prostora koji se štiti, drugih raspoloživih sistema tehničke zaštite	- pravilno uključuje, isključuje i koristi uređaje elektronske zaštite
- opisuje princip rada uređaja i sistema za održavanje i uspostavljanje veze: telefonska veza, radio veza, žična veza, alternativni načini održavanja veze	- pravilno uspostavlja i održava vezu sa različitim vrstama uređaja
- poznaje namjenu i princip rada uređaja za detekciju metala, ručni detektori (više modela-najmanje dva), metal-detektorska vrata	- pravilno koristi ručni detektor metala i metal-detektorska vrata
- obrazlaže cilj i značaj preventivnog djelovanja na protivpožarnoj zaštiti - zna postupak shodno planu protivpožarne zaštite u slučaju izbijanja požara	- primjenjuje postupak preventivne mjere u protivpožarnoj zaštiti pravilno kontroliše ispravnost protivpožarnih aparata i uređaja

<ul style="list-style-type: none"> - zna postupak javljanja i obavještanja - zna načine gašenja različitih vrsta požara izazvanih strujom, naftnim derivatima, čvrstih materija,... - nabraja i objašnjava potrebna sredstva za ličnu zaštitu za gašenje požara - objašnjava princip rada pojedinih protivpožarnih aparata i sredstava i pravila gašenja različitih vrsta požara - poznaje osnovne tehničke mjere i mjere zaštite od požara. - poznaje potencijalne uzroke povreda zbog neodgovarajuće upotrebe uređaja i opreme; - poznaje osnovne propise zaštite na radu i radne regulative; - poznaje osnovne propise zaštite životne sredine i okoline. 	<ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje postupak pravilnog i pravovremenog obavještanja nadležnih subjekata - primjenjuje postupak pravilnog upotrebljavanja protivpožarnih sredstava i aparata za gašenje različitih vrsta požara - pravilno upotrebljava sredstava za ličnu zaštitu - preduzima osnovne tehničke mjere i mjere zaštite od požara - uočava i otklanja uzroke koji bi mogli dovesti do izazivanja povreda na radnom mjestu - primjenjuje sredstva i procedure zaštite na radu - primjenjuje osnovne mjere zaštite životne sredine i okoline.
--	--

14.4. Naziv predmetne oblasti: Obuka u rukovanju naoružanjem

Na ispitu se provjerava:

- Stepent razumijevanja teorijskih sadržaja
- Povezivanje teorijskih znanja i praktičnog rada
- Kvalitet obavljanja konkretnog zadatka

Znanja	Vještine
<ul style="list-style-type: none"> - zna postupak sa oružjem u toku radnog vremena - zna postupak pravilnog i bezbjednog čuvanja oružja i municije - prepoznaje dokumenta koja su potrebna za držanje, nošenje i prenošenje oružja 	<ul style="list-style-type: none"> - razlikuje vrste oružja - primjenjuje postupak pravilnog i bezbjednog čuvanja oružja i municije
<ul style="list-style-type: none"> - zna mjere bezbjednosti pri radu sa oružjem 	<ul style="list-style-type: none"> - pravilno primjenjuje mjere bezbjednosti pri radu sa oružjem
<ul style="list-style-type: none"> - zna postupak rasklapanja i sklapanja oružja 	<ul style="list-style-type: none"> - pravilno rasklapa i sklapa više vrsta kratkog vatrenog oružja i jednu vrstu dugog vatrenog oružja
<ul style="list-style-type: none"> - zna stavove i tehnike gađanja vatrenim oružjem 	<ul style="list-style-type: none"> - pravilno zauzima stavove i primjenjuje tehnike pri rukovanju sa vatrenim oružjem
<ul style="list-style-type: none"> - navodi greške pri gađanju i rukovanju sa oružjem - zna pravilan postupak pri upotrebi oružja u obezbjeđenju lica i imovine 	<ul style="list-style-type: none"> - uočava grške pri gađanju i rukovanju sa oružjem - pravilno postupa pri upotrebi oružja u obezbjeđenju lica i imovine

14.5. Naziv predmetne oblasti: Osnovi kriminalistike**Na ispitu se ocjenjuje:**

- Stepenn razumijevanja teorijskih sadržaja
- Povezivanje teorijskih znanja i praktičnog rada
- Kvalitet obavljanja konkretnog zadatka

Znanja	Vještine
- zna zakonski osnov cilj i taktiku za pregled lica, prtljaga i vozila	- primjenjuje postupak pregleda lica, prtljaga i vozila
- pojašnjava način korišćenja tehničkih sredstava kod pregleda	- pravilno koristi tehnička sredstva pri pregledu
- pojašnjava postupak sa pronađenim predmetima prilikom pregleda lica	- primjenjuje postupak obezbjeđenja predmeta pronađenih kod lica
- obrazlaže opšta taktička pravila i taktiku postupanja prilikom zadržavanja lica	- primjenjuje postupak zadržavanja lica
- zna mjere bezbjednosti kod lišenja slobode lica	- primjenjuje mjere bezbjednosti prilikom lišenja slobode lica
- pojašnjava postupak u slučaju uočavanja sumnjivih predmeta	- primjenjuje proceduru prilikom uočavanja sumnjivih predmeta
- obrazlaže postupak obezbjeđenja lica mjesta krivičnog događaja	- primjenjuje postupak obezbjeđenja lica mjesta krivičnog događaja od uništenja i kontaminacije
- prepoznaje materijalne tragove i obrazlaže postupak zaštite od kontaminacije	- primjenjuje postupak obezbjeđenja materijalnih tragova od uništenja i kontaminacije
- navodi uzroke koji mogu dovesti do izvršenja krivičnog djela ili prekršaja	- uočava uzroke koji dovode do izvršenja krivičnog djela

14.6. Naziv predmetne oblasti: Osnovi komunikacije, ljudskih prava i etike**Na ispitu se ocjenjuje:**

- Stepenn razumijevanja teorijskih sadržaja
- Povezivanje teorijskih znanja i praktičnog rada
- Kvalitet obavljanja konkretnog zadatka

Znanja	Vještine
- definiše pojam komunikacije; - nabraja elemente komunikacije; - navodi tehnike uspješne komunikacije; - zna karakteristike verbalne i neverbalne komunikacije; - nabraja prepreke koje utiču na kvalitet i efikasnost komunikacije	- razlikuje verbalnu i neverbalnu komunikaciju - obrazlaže tehnike uspješne komunikacije - uočava elemente poruke koji utiču na tumačenje poruke; - primjenjuje pravila za sprečavanje loše komunikacije i izbjegavanje prepreka u

<p>- poznaje pravila poslovnog ponašanja, manire (oslovljavanje-obraćanje, tituliranje, pozdravljanje, poslovni protokol, odijevanje, telefoniranje, poslovni moral...);</p> <p>- navodi načine sprečavanja konflikta i prevazilaženja konfliktnih situacija.</p>	<p>komunikaciji;</p> <p>- primjenjuje poslovne manire u komunikaciji</p> <p>- primjenjuje pravila nenasilne komunikacije za sprečavanje konflikata;</p> <p>- primjenjuje pravila za prevazilaženje konfliktnih situacija;</p>
<p>- definiše pojam ljudskih prava</p> <p>- pojašnjava značaj ljudskog dostojanstva</p> <p>- poznaje osnovni značaj međunarodnog i regionalnog sistema ljudskih prava</p> <p>- pojašnjava razliku ljudskih prava od drugih prava pojedinaca</p> <p>- obrazlaže razliku između prirodnih, osnovnih i apsolutnih prava</p> <p>- navodi vrste međunarodnih dokumenata</p> <p>- imenuje globalne, regionalne i neobavezujuće dokumente</p> <p>- navodi osnovne karakteristike ljudskih prava koje proističu iz njihove prirode</p> <p>- nabraja uslovnu podjelu na generacije ljudskih prava</p> <p>- zna moguća ograničenja ljudskih prava pod određenim uslovima, sem apsolutnih, dozvoljenih od strane međunarodne zajednice</p> <p>- navodi osnovna ljudska prava garantovana Ustavom Crne Gore</p> <p>- navodi koje su osjetljive i specifične grupe stanovništva</p> <p>Poznaje osnove zakonske zaštite od diskriminacije</p> <p>-pojašnjava način postupanja sa osjetljivim i specifičnim grupama</p> <p>- definiše pojam etike i morala</p> <p>- definiše pojam moralne kulture ličnosti</p> <p>- pojašnjava razliku između vrline i poroka</p> <p>- definiše pojam profesionalne etike</p>	<p>- razlikuje ljudska prava od drugih prava</p> <p>- razlikuje osnovna i apsolutna ljudska prava</p> <p>- poštuju načela međunarodnih dokumenata koja se bave zaštitom ljudskih prava i sloboda građana</p> <p>- uočava probleme koji mogu otežati zaštitu ljudskih prava</p> <p>- pravilno postupaju prema licima koja trpe ma koji vid diskriminacije</p> <p>- uvažava različite ljudske potrebe (solidarnost, socijalnu različitost i dr.)</p> <p>- obrazlaže način postupanja sa osjetljivim i specifičnim grupama</p> <p>- obrazlaže značaj etičkih načela za čovjekov život u grupi</p> <p>- uvažava specifičnost etičkih načela pojedinih profesija</p> <p>- primjenjuje principe profesionalne etike</p>

14.8. Naziv predmetne oblasti: Osnovi prve pomoći

Na ispitu se ocjenjuje:

- Step en razumijevanja teorijskih sadržaja
- Povezivanje teorijskih znanja i praktičnog rada
- Kvalitet obavljanja konkretnog zadatka

Znanja	Vještine
zna značaj dobre psihičke i fizičke sposobnosti za kvalitetno obavljanje poslova i faktore koji mogu uticati na pad psiho-fizičkih sposobnosti	
zna podjelu povreda i moguće posledice na čovjeka	
zna da nabroji potrebna sredstva za ukazivanje prve pomoći (mjesna, priručna, formacijska)	pokazuje sredstva za pružanje prve pomoći
zna da pruži prvu pomoć kod krvarenja	umiye da stavi prvi zavoj na ranu i da je preduzme mjere da zaustavi krvarenje
zna znake preloma kosti	pravilno vrši imobilizaciju preloma kosti sa priručnim sredstvima
zna principe imobilizacije i pravilnog transporta povrijeđenog i posledice usled nepravilnog transporta	pravilno priprema i transportuje povrijeđenog
zna zazloge i načine davanja vještačkog disanja	pravilno daje vještačko disanje

14.1. Naziv predmetne oblasti: Samoodbrana

Na ispitu se ocjenjuje:

- Stepenn razumijevanja teorijskih sadržaja
- Povezivanje teorijskih znanja i praktičnog rada
- Kvalitet obavljanja konkretnog zadatka

Znanja	Vještine
navodi zakonski osnov za upotrebu fizičke snage	pravilno demonstrira prelazak iz osnovnog u borbeni stav
navodi zakonski osnov za upotrebu sredstava za vezivanje	demonstrira pravilno izvođenje padova - naprijed i nazad
zna razliku između aktivnog i pasivnog otpora	tehnički ispravno demonstrira: polugeključ na lakat (sa prednje i zadnje strane), damski hvat (sa prednje i zadnje strane) uvrtnanje u zglobu šake sa dovodenjem lica u poziciju za vezivanje u ležećem položaju
	pravilno demonstrira postupak vezivanja lica u ležećem, klečećem i stojećem položaju
	Pravilno demonstrira postupak savladavanja pasivnog otpora lica: -koje leži i na taj način pruža pasivan otpor -koje se uhvatilo za neki predmet i na taj način pruža pasivan otpor -koje sjedi i na taj način pruža pasivan

	otpor
	Pravilno demonstrira postupak sprovođenja lica (jedan i dva radnika obezbjeđenja)

15. Uslovi, mjesto i materijalna sredstva i oprema za izvođenja programa obrazovanja

Uslovi za izvođenje programa obrazovanja

Osposobljavanje Zaštitara lica i imovine mogu sprovoditi pravna lica koji ispunjavaju propise i imaju licencu nadležnog Ministarstva za obrazovanje odraslih u ukoliko imaju saglasnost od strane Ministarstva unutrašnjih poslova.

Minimalni uslovi koje mora ispunjavati pravno lice da bi dobilo licencu i saglasnost za obrazovanje zaštitara lica i imovine su:

1. da ima odgovarajući prostor za izvođenje praktične i teoretske nastave
2. da ima odgovarajuću tehničku opremu i učila za izvođenje nastave
3. da ima u stalnom radnom odnosu najmanje jednu polovinu stručnih radnika odgovarajuće spreme i stručnosti koji su neposredno angažovani na realizaciji obrazovanja.
4. sklopljen ugovor sa osiguravajućim društvom o osiguranju lica koja pohađaju proces obrazovanja od posledica nesrećnog slučaja koja za posledicu ima smrtni slučaj ili povređivanja

Odgovarajućim prostorom za obrazovanje smatra se:

- Učionice za izvođenje teoretske nastave koja mora obezbijediti najmanje 1,5 metara kvadratnih površine i 3,5 metara kubnih propstora za svaku osobu a najmanje za 15 osoba. Ista mora biti opremljena odgovarajućim školskim namještajem, nastavnim sredstvima i pomagalicama
- Sportska dvorana mora biti opremljena strunjačama (tatami i pomoćnim sredstvima za simulaciju napada, plastični, drveni ili gumeni nož, pištolj, palica)
- Strelište za uvježbavanje rukovaanja naoružanjem i za izvođenje bojevih gađanja koje mora imati odobrenje za rad od nadležnog organa.

Mjesto izvođenja:

Obuka se izvodi u učionici na poligonima i strelištima

Materijalna sredstva, oprema, poligoni i materijali koji su potrebni za realizaciju programa obrazovanja:

Materijalna sredstva, naoružanje, oprema i poligoni	Materijal
<ul style="list-style-type: none"> - Audio-vizuelna sredstva -Učionice poremljene po pedagoškim standardima(lap-top sa LCD projektorom, bijela tabla,flip čart, smart tabla, makete, modeli...) -Sredstva za izvođenje praktične nastave: službene palice(taktička,gumena,tonfa) fokuseri za uvježbavanja udaranja palicom, zaštitno odijelo za uvježbavanje udaranja palicom (red-men) -sredstva za vezivanje-lisice i plastične trake za jednokratnu upotrebu. -Sredstva veze (ručne, mobilne i stacionarne radio veze -motorole) -Upeđaji za kontrolu putnika i prtljaga - rentgen uređaj, detektori metala (ručni), metal - detektorska vrata Uređaji za kontrolu vozila i prtljaga- produženo ogledalo, fiberskop,... -Motorno vozilo za uvježbavanje -Poligon za praktičnu obuku sa sadržajima i ambijentima koji odgovaraju realnim uslovima obavljanja poslova zaštite -Salu za izvođenje samoodbrane urađenu po propisima o sportu i rekreaciji -Oružje za simulacionu obuku; -Simulaciona municija(sa različitim vrstama boja) -Zaštitna oprema za korišćenje simulacione municije(zaštitne maske sa zaštitnim okovratnikom) Kratko vatreno oružje - minimalno za svakog polaznika po 1 komad Dugo vatreno oružje sa olučenim cijevima- Školsku municiju Streljanu za lasersko gađanje Streljanu otvorenog ili zatvorenog tipa (streljište) za uvježbavanje u rukovanju oružjem i za izvođenje bojevog gađanja Bojevu municiju za izvođenje gađanja Zaštitna oprema za izvođenje bojevog gađanja (šlem, antifoni, zaštitne naočare) 	<p>minimum 1,5 metara kvadratnih površine i 3,5 metara kubnih propstora za svaku osobu a najmanje za 15 osoba</p> <p>minimalno 10 komada po 20 komada za polaznika</p> <p>25 komada po polazniku</p>

Plan realizacije programa obrazovanja :

- Program obrazovanja: traje 172 časa
- Teorijski dio : 53 časa
- Praktični dio : 119 časova
- Uporođo izvođenje teorijskog i praktičnog dijela
- Preporučuje se da se teorijski dio programa obrazovanja izvodi u prijedpodnevnim časovima da bi se održalo interesovanje i pažnja polaznika

16. Napredovanje, provjeravanje i vrednovanje znanja

16.1. Napredovanje :

Savladavanje jednostavnih vještina je uslov da bi se moglo preći na usvajanje složenijih vještina.

Polaznik je obavezan da prisustvuje najmanje 90% nastave koja se organizuje i odradi periodične provjere znanja i vještina.

16.2. Provjeravanje :

- U toku programa obrazovanja treba organizovati periodičnu provjeru znanja nakon završetka većih tematskih cjelina predmetne oblasti.
- Na kraju programa obrazovanja organizuje se završna provjera praktične osposobljenosti polaznika iz predmetnih oblasti Obuka u rukovanju naoružanjem - gađanja i Samoodbrane.
- Polaznik je uspješno završio program obrazovanja ako je pohađao i uspješno savladao teorijski dio programa obrazovanja i položio praktični dio programa iz oblasti Obuka u rukovanju naoružanjem - gađanja i Samoodbrane.

16. 3. Vrednovanje :

Na završnoj provjeri vrednovanje treba da se vrši na sledeći način :

- Polaznik je ovladao svim znanjima i vještinama utvrđenim standardom za zanimanje Zaštitar-ka na visokom nivou
- Polaznik je ovladao svim znanjima i vještinama utvrđenim standardom za zanimanje Zaštitar-ka na zadovoljavajućem nivou
- Polaznik nije ovladao svim znanjima i vještinama utvrđenim standardom za zanimanje Zaštitar-ka

17. Stručne kompetencije nastavnog kadra- instruktora pojedinih djelova programa obrazovanja :

Za predmetnu oblast: Pravni aspekti zaštite lica i imovine

Pravni fakultet, 5 godina radnog iskustva

Visoka stručna sprema (policijska ili vojna akademija, fakultet za betbjednost i civilnu zaštitu) Radno iskustvo: 5 godina na pravnim, policijskim, poslovima zaštite i srodnim poslovima;

Za predmetnu oblast:Fizička zaštita

Visoka stručna sprema (pravni fakultet, policijska ili vojna akademija, fakultet za bezbjednost i civilnu zaštitu) Radno iskustvo: 5 godina na pravnim, policijskim, poslovima zaštite i srodnim poslovima;

Za predmetnu oblast:Tehnička zaštita, protivpožarna zaštita i zaštita na radu

Visoka stručna sprema:

Za tehničku zaštitu Elektro ili mašinskog smjera, radno iskustvo na poslovima tehničke zaštite minimum 5 godina

Za protivpožarnu zaštitu i zaštitu na radu Inžinjer protivpožarne zaštite ili zaštite na radu minimalno radno iskustvo na poslovima protivpožarne zaštite i zaštite na radu 5 godina

Za predmetnu oblast:Obuka u rukovanju naoružanjem

Visoka stručna sprema

Vojna ili policijska akademija, radno iskustvo 10 i više godina

Za predmetnu oblast:Osnovi kriminalistike

Visoka stručna sprema. Radno iskustvo 10 i više godina, min 5 godina rada na policijskim poslovima

Za predmetnu oblast:Osnovi komunikacije ljudska prava i etike

Za dio predmetne oblasti Osnovi komunikacije:

Visoka stručna sprema društvenog smjera, radno iskustvo 5 godina;

Za dio predmetne oblasti Ljudska prava i etika;

Visoka stručna sprema društvenog smjera, radno iskustvo 5 godina na poslovima ljudskih prava i osnovnih sloboda i zaštite od diskriminacije

Za predmetnu oblast:Osnovi prve pomoći

Visoka stručna sprema, doktor opšte medicine, radno iskustvo 5 godina

Za predmetnu oblast:Samoodbrana

Visoka stručna sprema, majstorsko zvanje iz samoodbrane, radno iskustvo minimum 5 godina

Za predavače i instruktore potrebna je andragoško - didaktičko - metodička osposobljenost za rad sa odraslim polaznicima.

18. Zanimanje koje se dobija po završetku programa obrazovanja:

ZAŠTITAR/KA LICA I IMOVINE

19. Dokument koji se dobija po završetku programa obrazovanja:

Biće regulisano u skladu sa zakonom.

20. Autori programa, predlagači programa, datum prijema i ko je odobrio program obrazovanja:

Autori programa obrazovanja:

- Knežević Svetomir, predavač na Policijskoj akademiji Danilovgrad
- Peković Rajko, rukovodilac osnovnog policijskog obrazovanja na Policijskoj akademiji Danilovgrad
- Peković Rajko, rukovodilac osnovnog policijskog obrazovanja na Policijskoj akademiji Danilovgrad
- Šaranović Boban, predavač na Policijskoj akademiji Danilovgrad
- Vujašković Željka, predavač na Policijskoj akademiji Danilovgrad
- Olivera Pavićević, savjetnik za unifikaciju i standardizaciju obrazovnih programa na Policijskoj akademiji Danilovgrad
- Bulatović Mladen, predavač na Policijskoj akademiji Danilovgrad
- Koković Ljubiša, Predavač na Policijskoj akademiji Danilovgrad
- Ljiljana Garić, rukovodilac Odjeljenja za obrazovanje odraslih, Centar za stručno obrazovanje

Predlagač programa: Policijska akademija Danilovgrad

Program obrazovanja je usvojen na _____ sjednici Savjeta za obrazovanje odraslih _____ godine.

**Uputstvo za trenera
za osposobljavanje Zaštitara/ke**

Treneri realizuju program obrazovanja kroz slijedeće faze:

I Faza: Priprema za realizaciju programa obrazovanja - određivanje nastavnog materijala (npr. predmeti, alati, materijali, druga odgovarajuća oprema itd).

II Faza: Uvodni dio realizovati kroz teme:

- predstavljanje,
- upoznavanje sa kandidatima,
- upoznavanje sa oblastima u kontekstu zanimanja,
- uloga i značaj oblasti iz koje je zanimanje,
- mišljenje kandidata,
- diskusija sa kandidatima.

III Faza: Definisane indukcione module (modul čiji se dijelovi koriste tokom cijele obuke), koji sadrži:

- **Karakteristike zanimanja za koje su se kandidati opredijelili** (uslovi rada, radno vrijeme, nagrađivanje (plata)...);

- **Profil radnika za određeno zanimanje** (treba da sadrži stavke kao što su : psihofizičko zdravlje, sposobnost organizacije, sposobnost komunikacije, senzibilitet za rad sa osjetljivim i specifičnim grupama, lično i profesionalno poštenje, urednost, ljubaznost u ophođenju sa ljudima, kultura govora i ophođenja, snalažljivost i okretnost, spremnost na fleksibilno radno vrijeme...) je predmet obrade kroz sve teme (module).

IV Faza: Definisanje svih modula programa obrazovanja neophodnih za određeno zanimanje, pri čemu treba voditi računa da obuka bude primjerena osobinama polaznika i njihovim interesima (treba ispreplitati teoriju, demonstraciju i praksu).

V Faza: Određivanje vremena neophodnog za praktičnu obuku (stvarni uslovi).

VI Faza: Način provjere znanja kandidata

Napomena: U cilju pojašnjenja detaljno je razrađena tačka 4.

1. Upoznavanje polaznika sa radnim prostorom

2. Organizacija radnog mjesta:

- priprema radnog prostora
- lična priprema za rad

3. Praktično upoznavanje sa organizacijom i načinom rada redarske službe:

- prava, obaveze, dužnosti i ovlašćenja lica koja obavljaju poslove redara na javnim okupljanjima
- prava, obaveze, dužnosti i ovlašćenja lica koja obavljaju poslove redara na sportskim priredbama
- saradnja redarske službe sa drugim službama angažovanim na javnim okupljanjima i sportskim priredbama

4. Praktično osposobljavanje polaznika za obavljanje poslova fizičke zaštite:

Demonstracija:

- postupka utvrđivanja identiteta lica
- načina primjene ovlašćenja
- načina upotrebe sredstava prinude
- postupka nakon upotrebe sredstava prinude
- postupka fizičkog obezbjeđenja u različitim situacijama ugroženosti lica i imovine
- pravila čuvanja lica koja se obezbjeđuju
- postupka obezbjeđenja stvari u transpotu
- postupka sa zadržanim licima

Praktični rad polaznika:

- primjena postupka utvrđivanja identiteta lica
- postupak primjene ovlašćenja
- demonstracija upotrebe sredstava prinude
- primjena postupka nakon upotrebe sredstava prinude

- primjena postupaka fizičkog obezbjeđenja u različitim situacijama ugroženosti lica i imovine
- primjene pravila čuvanja lica koja se obezbjeđuju
- primjene postupka obezbjeđenja stvari u transpotu
- primjena postupaka sa zadržanim licima

5. Upoznavanje polaznika sa poslovima tehničke zaštite, protivpožarne zaštite i zaštite na radu

Demonstracija :

- postupka korišćenja sistema za uspostavljanje i održavanje veze
- postupka korišćenja rentgenskih uređaja, detektora metala, sistema video nadzora, sistema za dojavu napada, sistema za nadgledanje prostora koji se obezbjeđuje, sistema za detekciju požara i dr. sistema zaštite
- postupka korišćenja sistema za otkrivanje, detekciju i gašenje požara
- načina upotrebe protivpožarne opreme i sredstava
- postupka gašenja požara
- načina upotrebe radne i zaštitne opreme

Praktični rad polaznika :

- demonstracija postupka korišćenja rentgenskih uređaja, detektora metala, sistema video nadzora, sistema za dojavu napada, sistema za nadgledanje prostora koji se obezbjeđuje, sistema za detekciju požara i dr. sistema zaštite
- demonstracija postupka korišćenja sistema za otkrivanje, detekciju i gašenje požara
- pravilna upotreba protivpožarne opreme i sredstava
- demonstracija postupka gašenja požara
- pravilna upotreba radne i zaštitne opreme

6. Osposobljavanje polaznika za rukovanje naoružanjem

Demonstracija:

- načina čuvanja vatrenog oružja i municije
- načina rasklapanja, sklapanja i održavanja vatrenog oružja
- mjera bezbjednosti prilikom rukovanja vatrenim oružjem
- tehnika gađanja i rukovanja oružjem
- postupka punjenja i pražnjenja oružja
- postupka gađanja vatrenim oružjem

Praktičan rad polaznika:

- demonstracija načina čuvanja vatrenog oružja i municije
- demonstracija načina rasklapanja, sklapanja i održavanja vatrenog oružja
- primjena mjera bezbjednosti prilikom rukovanja vatrenim oružjem
- demonstracija tehnika gađanja i rukovanja oružjem
- demonstracija postupka punjenja i pražnjenja oružja
- primjena postupka gađanja vatrenim oružjem

7. Osposobljavanje polaznika za primjenu kriminalističkih taktika

Demonstracija:

- postupka pregleda vozila lica i prtljaga
- postupka privremenog oduzimanja predmeta koji mogu ugroziti bezbjednost lica i objekata
- primjene taktičkih pravila prilikom lišenja slobode
- postupaka i mjera za obezbjeđenje mjesta izvršenja krivičnog djela
- postupaka sa sumnjivim predmetima

Praktičan rad polaznika:

- primjena postupka pregleda vozila lica i prtljaga
- primjena postupka privremenog oduzimanja predmeta koji mogu ugroziti bezbjednost lica i objekata
- pravilna primjena taktičkih pravila prilikom lišenja slobode
- primjena postupaka i mjera za obezbjeđenje mjesta izvršenja krivičnog djela
- primjena postupaka sa sumnjivim predmetima

8. Osposobljavanje polaznika za samoodbranu

Demonstracija:

- osnovnog i borbenog stava i načina prelaska iz osnovnog u borbeni stav
- pravilno izvođenje padova-naprijed i nazad
- tehnika: poluge, ključ na laktu, damski hvat, uvrtnje u zglobu šake
- načina odbrane od udaraca i napada opasnim predmetom
- postupak vezivanja lica u ležećem, klečećem i stojećem položaju
- postupak savladavanja pasivnog otpora lica
- postupak sprovođenja lica

Praktičan rad polaznika:

- demonstracija osnovnog i borbenog stava i načina prelaska iz osnovnog u borbeni stav
- demonstracija pravilnog izvođenje padova-naprijed i nazad
- tehnika: poluge, ključ na laktu, damski hvat, uvrtnje u zglobu šake
- uvježbavanje odbrane od udaraca i napada opasnim predmetom
- uvježbavanje postupka vezivanja lica u ležećem, klečećem i stojećem položaju
- uvježbavanje postupka savladavanja pasivnog otpora lica
- demonstracija postupka sprovođenja lica

9. Osposobljavanje polaznika za uspješnu komunikaciju sa saradnicima, građanima i javnošću i poštovanje ljudskih prava i etike

Demonstracija:

- pravila za vođenje uspješne komunikacije
- pravila za prevazilaženje konfliktnih situacija
- pravila za rad sa osjetljivim specifični grupama kao što su деца, mladi i žene, lica sa invaliditetom, starije osobe, manjine i LGBT lica
- taktika posredovanja i dobrovoljnog povinovanja

Praktičan rad polaznika:

- primjene pravila za vođenje uspješne komunikacije
- primjena pravila za prevazilaženje konfliktnih situacija

- primjena pravila postupanja i komunikacije sa definisanim specifičnim i posebnim grupama stanovništva

10. Osposobljavanje polaznika za pružanje prve pomoći

Demonstracija:

- načina zaustavljanja krvarenja
- metoda imobilizacije preloma i povreda priručnim i medicinskim sredstvima
- metoda stavljanja zavoja na ranu
- načina davanja vještačkog disanja
- tehnika transporta povrijeđenog lica

Praktičan rad polaznika:

- demonstracija zaustavljanja krvarenja
- uvježbavanje imobilizacije preloma i povreda priručnim i medicinskim sredstvima
- uvježbavanje načine stavljanja zavoja na ranu
- demonstracija davanja vještačkog disanja
- uvježbavanje tehnika transporta povrijeđenog lica

11. Osposobljavanje polaznika sa vođenja administrativnih poslova

Demonstracija:

- pravilnog pisanja izvještaja nakon prinjene ovlašćenja
- načina vođenja propisanih evidencija

Praktičan rad polaznika:

- uvježbavanje pisanja izvještaja nakon prinjene ovlašćenja
- pravilno vođenje potrebnih evidencija

12. Upoznavanje sa stručnom terminologijom iz djelokruga svog rada